

Tudi novi predlog Komisije korporacijam podeljuje prevlado nad zakoni

Državni zbor naj zavrne predlog Multilateralnega naložbenega sodišča – MIC

Ljubljana, 13. 3. 2018 – Odbor za gospodarstvo, pod taktirko Andreje Potočnik (SMC), bo 13. marca obravnaval odločitev, ali naj Slovenija Evropski komisiji podeli mandat za pričetek pogajanj o Multilateralnem naložbenem sodišču (MIC). Gre za nov predlog Evropske komisije, ki temelji na mehanizmu ISDS in korporacijam podeljuje pravico, da tožijo države za neomejeno visoke zneske, zaradi česar je v preteklosti že naletel na visoko neodobravanje javnosti. Podobno kot mehanizem ISDS, ki ga je Slovenija že zavrnila, tudi nov predlog ogroža avtonomno in suvereno sprejemanje odločitev v interesu javnosti ter javne finance nasploh, zato v Umanoteri pričakujejo, da bo Odbor na seji zavrnil podelitev mandata za pričetek pogajanj o MIC.

Predlog mandata je Evropska komisija pod oznako tajnosti pripravljala več kot šest mesecev in pri tem prezrla vsa opozorila pravne stroke in skoraj 500.000 podpisov prebivalcev in prebivalcev EU, ki so jo pozvali, naj ne nadaljuje s projektom Multilateralnega naložbenega sodišča (MIC). Evropska komisija tako nadaljuje s preteklo prakso ignoriranja stališč strokovne in širše javnosti ter sprejemanja pomembnih odločitev za tesno zaprtimi vrati, stran od oči javnosti. Odbor za gospodarstvo pa se bo s to temo dobesedno seznanil in odločal »iz danes na jutri«, saj je bila točka za torkovo sejo na dnevni red umeščena v ponedeljek.

Andrej Gnezda, Umanotera, je dejal: »Evropska komisija nadaljuje svojo tradicijo sprejemanja odločitev o naši prihodnosti za zaprtimi vrati, Državni zbor pa bo k temu dodal svojevrsten rekord, saj se bo o tej pomembni odločitvi, prav tako za zaprtimi vrati, seznanil in odločil v 24 urah. Gre za skrajno neodgovorno ravnanje poslank in poslancev v odhajanju, ki bodo odločitev sprejeli dobesedno iz danes na jutri.«

Navkljub tajnosti postopka so prvi osnutki dokumenta odtekli v javnost. Ti dokazujejo, da novi predlog Komisije ne odstopa bistveno od sistema ICS, ki so ga poslanke in poslanci Državnega zbora že zavrnil v primeru sporazuma CETA. Novi predlog MIC bi tako zgolj dodatno okrepil obsežne pravice korporacij, da tožijo države za praktično sleherno odločitev in zahtevajo vrtoglave odškodninske zahtevke, ki so v nekaterih primerih znašali tudi več milijard evrov. Slovenija je tem kontekstu imela relativno srečo, saj ji je bilo doslej naloženo plačilo nekaj deset milijonov evrov. Andrej Gnezda je dodal: »Od poslank in poslancev pričakujemo, da bodo tudi v tem primeru nadaljevali s sprejemanjem utemeljenih odločitev in, podobno kot mehanizem ISDS ter sistem ICS, zavrnilo tudi predlog Multilateralnega naložbenega sodišča. Takšna odločitev bi predstavljala razumno zapuščino poslank in poslancev tega mandata, ko gre za vprašanje mehanizma ISDS in njegovih izpeljank.«

Pretekli teden pa je v strokovni javnosti in delu politike odjeknila tudi [novica o sodbi Sodišča EU](#), ki je odločilo, da bilateralni naložbeni sporazumi, sklenjeni med članicami EU, ki vsebujejo mehanizem ISDS, niso v skladu s pravnim redom EU. Glede na obrazložitev Sodišča nevladniki pričakujejo podobno odločitev Sodišča tudi v primeru sistema ICS v sporazumu CETA, ki je trenutno v postopku pred Sodiščem EU. Razlog več, da poslanke in poslanci na današnjem odboru zavrnejo tudi pričetek pogajanj o njegovi multilateralni različici.